

MA·RA

Tartuntatautilain väliaikaisten säännösten voimassaolon jatkaminen

HE 226/2021 vp

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 2.12.2021
Lakimies Kai Massa

1. Yleistä

- Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että matkustamista-, ravintola-, ja asiakas- ja osallistujatiloja koskevia koronarajoituksien voimassaoloaikaa jatketaan 30.6.2022 saakka.
- **MaRa pitää rajoitusten jatkamista kesään 2022 saakka ylimitoitettuna. Säännösten voimassaoloaikaa on perusteltua ja oikeasuhtaista jatkaa enintään 28.2022 saakka.**
- Koronapassin käyttö rajoitusten vaihtoehtona voi olla voimassa korkeintaan niin kauan kuin tiloihin, toimintoihin ja yleisötilaisuuksiin voidaan asettaa rajoituksia.
- **Koronapassin vapaaehtoista käyttöä koskeva sääntely tulee valmistella pikaisesti ja lain tulee olla voimassa niin kauan kuin maailmanlaajuinen koronapandemia jatkuu.**

MA·RA

2. Matkustusrajoitukset

- **Toisen testin vaatimus tulee poistaa laista THL:n STM:lle antamaan lausuntoon (18.11.2021) perustuen**. Toisen testin vaatimus hankaloittaa matkustamista kohtuuttomasti.
- Tällä hetkellä hyväksytään vain rokotukset, joille EU:n komissio on myöntänyt myyntiluvan tai WHO on hyväksynyt hätäkäyttölistalleen. **THL:n antamaan lausuntoon perustuen myös Sputnik - rokote tulee hyväksyä.**
    - Sputkinin hyväksyminen on erittäin tärkeää venäläisten matkailijoiden saamiseksi takaisin Suomeen. Venäläisten Suomeen jättämä matkailutulo oli 632 miljoonaa euroa vuonna 2019.
- **Asetuksenantovaltuus (16 c § 2 mom) ns. vihreistä maista tulee säilyttää niin kauan kuin EU ei ole päättänyt vaihtoehtoisesta mallista. Valtioneuvoston harkintavaltaa ilmaantuvuusluvun asettamisessa tulee rajoittaa.**

MA·RA

3. Ravintolarajoitukset

- **Valtioneuvosto rajoittaa ravintoloiden toimintaa erittäin ankarasti, vaikka käytettävissä olevien julkisten tietolähteiden perusteella ravintolat eivät ole merkittäviä tartunnanlähteitä.**
  - THL on määritellyt ruokaravintolat vähäisen riskin tiloiksi samaan tapaan kuin elintarvikekaupat ja kampaamot. Missään muissa vähäisen riskin tiloissa ei ole asetettu rajoituksia.
- Valtioneuvoston päätökset eivät voi perustua arvioihin tartuntojen määrästä ravintoloissa, vaan todennettuun tietoon. Tämä on välttämätöntä yrittäjien ja työntekijöiden oikeusturvan kannalta.
  - Tällä hetkellä tartunnat leviävät rokottamattomien keskuudessa perhepiirissä ja yksityisissä tapaamisissa ja työpaikoilla kuten telakoilla ja tehtaissa.
  - Katso MaRan lausunto sivu 5 Jyväskylän tartuntataudeista vastaavan lääkärin Ilkka Käsmän 26.11. antama lausunto.
- **Lain 58 a §:ää tulee muuttaa niin, että se rajoittaa valtioneuvoston mahdollisuutta asettaa ruokaravintoloille ankaria rajoituksia**.

MA·RA

4. Asiakas- ja osallistujatiloja koskevat rajoitukset

- Tartuntatautilain 58 g §:n nojalla avi tai kunta voi sulkea erityisen riskialttiiksi katsottavia tiloja.
- Sulkulistalla on MaRan edustamien toimialojen yritysten hallinnassa olevien asiakastiloja ja paikkoja, joiden ei voida katsoa muodostavan erityistä riskiä koronaviruksen leviämiselle.
  - **Kylpylöiden allastilat ja pukuhuonetilat, huvi- ja teemapuistot ja eläintarhojen sisätilat sekä sisäleikkipuistot on poistettava suljettavien tilojen listalta. Nämä tilat ovat THL:n riskipotentiaalin arviointitaulukossa vähäisen riskin tiloja.**
- Hallituksen esityksessä ei ole kirjoitettu, kuinka paljon todennettuja ja todennäköisiä tartuntoja on lähtenyt liikkeelle edellä mainituista asiakastiloista vaikka olemme pyytäneet sitä STM:ltä lukuisia kertoja.

MA·RA

5. Koronapassin käytön jatkaminen

- MaRa katsoo, että koronatodistusta koskevaa sääntelyä tulee muuttaa siten, että sen käyttö vapaaehtoisesti osana terveysturvallista palvelujen järjestämistä on aina sallittua. Valtioneuvoston on valmisteleva laki kiireellisenä.
- MaRa katsoo, että valtioneuvoston valmisteleva kiireellisellä aikataululla hallituksen esitys, joka selventää työnantajan oikeutta kysyä työntekijöiltään koronapassin olemassaoloa ja tallettaa tieto siitä.
- Tilaisuuksia järjestävät asiakasyritykset ovat alkaneet edellyttää, että esimerkiksi ravintola, kongressi- ja messukeskus edellyttää, että niiden työntekijöillä ja alihankkijoiden työntekijöillä on koronapassi.
- Lain tulee olla voimassa niin kauan kuin maailmanlaajuinen koronapandemia kestää.

6. Koronapassin käyttö koko aukioloaikana

- Lakiehdotuksen mukaan toiminnanharjoittajan tulisi vaatia koronapassia tilaisuuteen tai kyseiseen tilaan sen koko aukioloaikana. Perusteluissa ei ole tarkemmin määritelty mitä koko aukioloajalla tarkoitetaan.
- **MaRa esittää, että koko aukioloaika tarkoittaa ajankohtaa ravintolan aukaisemista sen sulkemiseen. Jos ravintola avataan uudelleen, näin alkavaa aukioloa tarkastellaan omana ajanjaksonaan.**
  - Esimerkki: Hotellin ravintola tarjoaa aamiaista ja lounasta klo 7 – 15. Ravintola suljetaan klo 15 ja avataan uudelleen illallisravintolana klo 18. Koronapassia kysytään klo 18 alkaen.
  - Esimerkki: Lounasravintola on auki lounasaikaan klo 10-15. Ravintola toimii tilausravintolana ilta-aikaan (esimerkiksi yritysjuhlat). Ravintola edellyttää asiakkailta koronapassia, jos se on auki ilta-aikaan.

MA·RA

7. Valtion velvollisuudesta korvata rajoituksista aiheutuneet vahingot

- Valtiolla on velvollisuus korvata koronapandemian ja rajoitustoimien yrityksille aiheuttamia tappioita niin kauan kuin valtio poistaa kaikki elinkeinotoiminnan koronapandemiasta aiheutuvat rajoitukset.
- Yritykset ovat pitkään jatkuneiden rajoitustoimien takia niin huonossa taloudellisessa tilanteessa, että 30 prosentin liikevaihdon alenemaedellytys tulee alentaa 20 prosenttiin sekä suurten ja keskisuurten yritysten tulee saada oikeudenmukainen korvaus valtion aiheuttamista vahingoista, mikä takia 2,3 miljoonan euron yhteenlaskettujen tukien enimmäismäärä tulee nostaa 10 miljoonaan euroon.
- Julkista valtaa käyttävän antama suositus (esimerkiksi etätyösuositus) tulee katsoa tukeen oikeuttavaksi rajoitustoimeksi.
- Talousvaliokunnan tulee edellyttää lausunnossaan valtion tuen jatkamista yrityksille, koska rajoitukset jatkuvat 30.9.2021 jälkeenkin.

MA·RA